

67

Besluit van 13 maart 1989, houdende wijziging van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO, het Huisvestingsbesluit WBO en het Besluit trekkende bevolking WBO in verband met aanpassing aan de Wet op het basisonderwijs en houdende wijziging van het Huisvestingsbesluit ISOVSO in verband met harmonisatie met het Huisvestingsbesluit WBO

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 20 april 1988, nr. 88005084/2360, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 51, tweede en derde lid, 91 en 115 van de Wet op het basisonderwijs (Stb. 1986, 256), de artikelen E 29 en E 32 van de Overgangswet WBO (Stb. 1986, 257) en artikel 88n van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 1987, 614);

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 20 januari 1988, nr. OR I/1870 P);

De Raad van State gehoord (advies van 30 mei 1988, nr. W05.88.0191);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 3 maart 1989, nr. 88014585/2360, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO (Stb. 1985, 558)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

In de inhoudopgave komt de benaming van artikel 17 te luiden:
Artikel 17. Uitgangspunt vergoeding voorziening in de huisvesting.

B

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de begripsbepaling van «wet» wordt «(Stb. 1984, 2)» vervangen door: (Stb. 1986, 256)
2. In de begripsbepaling van «dislocatie» wordt «(Stb. 1984, 3)» vervangen door: (Stb. 1986, 257)

C

1. In artikel 13, eerste volzin, wordt «artikel 98, eerste lid,» vervangen door «artikel 98» en wordt «met ingang van de eerste schooldag na ingebruikneming» vervangen door: met ingang van de maand volgende op de eerste schooldag na ingebruikneming.
2. In artikel 13, tweede volzin, wordt «op een tijdstip voor de eerste schooldag ingaat» vervangen door: op een eerder tijdstip ingaat.

D

Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt als volgt te luiden:
  - a. de vergoeding, bedoeld in artikel 98, eerste tot en met zesde lid, van de wet,
2. Onderdeel b vervalt.
3. De aanduiding van de onderdelen c en d wordt gewijzigd in onderscheidenlijk b en c.

E

In artikel 16, derde lid, komt onderdeel d te luiden:

- d. het rangordenummer of een wijziging daarvan van de gebouwen toegekend ingevolge de Regeling huisvestingsnormen Overgangswet WBO.

F

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

1. De benaming komt te luiden:
Artikel 17. Uitgangspunt vergoeding voorziening in de huisvesting.
2. Het eerste lid komt te luiden:
  1. Voor de vergoeding voor een voorziening in de huisvesting komen in aanmerking voorzieningen die door Onze Minister op grond van de artikelen E 38 en E 42 van de Overgangswet WBO, dan wel op grond van de artikelen 69, 70 en 73 van de wet, zijn goedgekeurd.
3. Het derde tot en met vijfde lid worden vervangen door het derde tot en met negende lid, luidende:
  3. Ter bepaling van de omvang van de te vergoeden voorziening in de huisvesting wordt:
    - a. door Onze Minister aan de hand van bijlage I van dit besluit de bruto-vloeroppervlakte in m² van het hoofdgebouw van de school vastgesteld;
    - b. uitgaande van de uitkomst van onderdeel a, vervolgens dezelfde oppervlakte of de naast lagere oppervlakte bepaald in kolom 2 van onderstaande tabel 1 onderscheidenlijk tabel 3, indien het betreft een hoofdgebouw, bestaande uit een voor blijvend gebruik bestemde voorziening in de huisvesting, onderscheidenlijk een zelfstandige voorziening in de huisvesting bestemd voor tijdelijk gebruik, met dien verstande dat bij verdiepingenbouw een vermindering wordt toegepast van 50 m²;

c. voor de capaciteit van het hoofdgebouw het maximum aantal te huisvesten groepen bepaald aan de hand van het in kolom 3 van tabel 1 of tabel 3 opgenomen aantal te huisvesten groepen, behorende bij de onder b bepaalde oppervlakte;

d. vervolgens het werkelijk aantal te huisvesten groepen leerlingen berekend volgens bijlage II van dit besluit.

4. Indien het werkelijk aantal te huisvesten groepen leerlingen als bedoeld in het derde lid onderdeel d groter is dan het aantal te huisvesten groepen als bedoeld in het derde lid onderdeel c, kunnen een of meer dislocaties tot de te vergoeden voorziening in de huisvesting behoren teneinde het aantal groepen te huisvesten dat het verschil bedraagt tussen het aantal groepen, bedoeld in het derde lid onderdeel d en het aantal groepen, bedoeld in het derde lid onderdeel c.

5. Het aantal dislocaties dat in gebruik kan zijn, wordt bepaald door de capaciteit van de dislocaties en het aantal daarin te huisvesten groepen leerlingen, met dien verstande dat het aantal dislocaties zo klein mogelijk dient te zijn.

6. Voor het bepalen van de capaciteit van een dislocatie stelt Onze Minister aan de hand van bijlage I van dit besluit de bruto-vloeroppervlakte in m² vast. Voor de bepaling van het maximaal aantal te huisvesten groepen leerlingen wordt steeds uitgegaan van 105 m² bruto-vloeroppervlakte per te huisvesten groep leerlingen, indien sprake is van dislocaties in huisvesting bestemd voor blijvend gebruik en van 80 m² bruto-vloeroppervlakte per te huisvesten groep leerlingen, indien sprake is van dislocaties in huisvesting bestemd voor tijdelijk gebruik.

7. Indien in de dislocatie de vijfde dan wel de veertiende groep leerlingen van de school wordt gehuisvest, wordt bij de bepaling van de capaciteit van de dislocatie rekening gehouden met een extra oppervlakte van 105 m² indien sprake is van een dislocatie in huisvesting bestemd voor blijvend gebruik en van 80 m² indien sprake is van een dislocatie in huisvesting bestemd voor tijdelijk gebruik.

8. Het hoofdgebouw en de dislocaties die op grond van het derde tot en met zevende lid in gebruik kunnen zijn, komen in aanmerking voor een vergoeding voor de stichtingskosten.

9. Voor een vergoeding als bedoeld in artikel 98, tweede lid, van de wet, van de andere voorzieningen, bedoeld in artikel 74 van de wet, komt in aanmerking de op grond van het derde tot en met zevende lid bepaalde omvang van de voorziening in de huisvesting. Voor de wijze van vergoeding zijn de artikelen 48 tot en met 56 en 62 tot en met 64 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in plaats van het bevoegd gezag wordt gelezen «de gemeente» en met dien verstande dat voor dislocaties geen aanspraak bestaat op vergoeding voor technisch onderhoud als bedoeld in artikel 90a, tweede lid onderdeel a, van de wet.

G

Artikel 19, derde lid, vervalt.

H

In artikel 23, tweede lid, wordt «artikel 70» vervangen door: artikel 70, derde dan wel vierde lid,.

I

In artikel 30, vierde lid, vervalt de zinsnede «zolang de school 1-klassig blijft,».

J

In de artikelen 39 en 44 wordt «normen» vervangen door: programma's van eisen.

K

In artikel 47, tweede lid, wordt «artikel 90» vervangen door: de artikelen 90 en 90b.

L

Artikel 52 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Voor de vergoeding voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding wordt voor de gebouwfunkelijke kosten uitgegaan van de toestand op de eerste dag van de maand en voor de niet-gebouwfunkelijke kosten van de laatste teldatum.

2. Het derde lid komt te luiden:

3. Voor gebouwen die in gebruik zijn genomen dan wel zijn uitgebreid na 31 juli 1985, wordt voor de vergoeding voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding uitgegaan van de programma's van eisen, bedoeld in artikel 90 van de wet, tenzij Onze Minister in het kader van zijn goedkeuring heeft bepaald dat ten behoeve van de instandhouding wordt uitgegaan van het werkelijke aantal m² en de desbetreffende voorziening in gebruik wordt genomen voor 1 januari 1989.

3. Na het derde lid wordt met vernummering van het vierde lid tot vijfde lid, een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

4. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing voor gebouwen die na 31 juli 1985 zijn gesticht of zijn uitgebreid met toepassing van de Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o.-l.o. of artikel E 42 van de OWBO.

M

In de artikelen 56 en 61, eerste lid, wordt «artikel 92» vervangen door: artikel 92, derde lid onderdeel a,.

N

Artikel 58, eerste lid, komt te luiden:

1. Onze Minister bepaalt:

a. aan de hand van bijlage I van dit besluit de bruto-vloeroppervlakte van elk gebouw van de school,

b. uitgaande van de uitkomst van onderdeel a voor het hoofdgebouw van de school het naast lagere getal in kolom 2 van tabel 1, vermeld in artikel 17, tenzij de oppervlakte gelijk is aan een getal in die kolom,

c. voor het hoofdgebouw het bijbehorende aantal te huisvesten groepen leerlingen in kolom 3 van de tabel, vermeld in artikel 17,

d. uitgaande van de uitkomst van onderdeel a voor een dislocatie het aantal te huisvesten groepen leerlingen door uit te gaan van 105 m² bruto-vloeroppervlakte per te huisvesten groep leerlingen, met dien verstande dat indien de vijfde dan wel de veertiende groep leerlingen in een dislocatie zal worden gehuisvest, het aantal te huisvesten groepen leerlingen wordt verminderd met één,

e. de som van het aantal te huisvesten groepen leerlingen, bedoeld in onderdeel c en d in de gebouwen van de school, en

f. het aantal te huisvesten groepen leerlingen dat wordt berekend volgens bijlage II van dit besluit.

2. In artikel 58, tweede lid, wordt «onderdeel c» vervangen door «onderdeel e» en wordt «onderdeel d» vervangen door: onderdeel f.

O

In artikel 62 wordt «artikel 93, eerste lid» vervangen door: artikel 93, tweede lid.

P

In artikel 63 wordt «artikel 92» vervangen door: artikel 92, derde lid onderdeel b,.

ARTIKEL II

De bij het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO behorende Bijlage I: Meetinstructie als bedoeld in artikel 17, vierde lid, onderdeel a, wordt vervangen door een nieuwe bijlage, behorende bij dit besluit, luidende: Bijlage I: Meetinstructie voor schoolgebouwen als bedoeld in artikel 17, derde lid onderdeel a.

ARTIKEL III

Het Huisvestingsbesluit WBO (Stb. 1986, 94)² wordt als volgt gewijzigd:

A

De inhoudsopgave wordt als volgt gewijzigd:

1. De benaming van artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7. Uitvoering algehele aanpassing en ingrijpend onderhoud

2. De benaming van artikel 13 komt te luiden:

Artikel 13. Algehele aanpassing van een gebouw en ingrijpend onderhoud

3. De benaming van artikel 14 komt te luiden:

Artikel 14. Onderwijsleerpakket en meubilair

B

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In de begripsbepaling van «wet» wordt «(Stb. 1984, 2)» vervangen door: (Stb. 1986, 256)

2. In de begripsbepaling van «voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen» wordt «onderwijsleerpakketten» vervangen door: «onderwijsleerpakket», wordt «artikel 6, eerste lid onderdelen e tot en met h» vervangen door «artikel 6, eerste lid onderdelen e tot en met g» en wordt «artikel 6, eerste lid onderdeel i» vervangen door: artikel 6, eerste lid onderdeel h.

C

In artikel 2 wordt «normen, bedoeld in artikel 90» vervangen door: programma's van eisen, bedoeld in de artikelen 90 en 90b.

D

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid onderdeel a, wordt «artikel 6, eerste lid onderdelen f tot en met i» vervangen door: artikel 6, eerste lid onderdelen f en h.

2. In het tweede lid onderdeel b, komt de aanhef te luiden:

«b. indien zij betreft een partiële aanpassing zonodig een toelichting waarin is vermeld:» en wordt aan het slot van onderdeel b, ten tweede, de puntkomma vervangen door een punt.

3. In het tweede lid vervalt onderdeel c.

4. In het derde lid worden aan het slot twee nieuwe volzinnen toegevoegd: Onze Minister kan modellen vaststellen voor het verstrekken van de prognoses. Hij kan daarbij aangeven op welke wijze de prognoses worden ingediend.

E

In artikel 5, derde lid, wordt de tweede volzin vervangen door twee nieuwe volzinnen, luidende: Artikel 3, tweede en vierde lid, zijn van overeenkomstige toepassing. Onze Minister kan modellen vaststellen voor het verstrekken van de prognoses. Hij kan daarbij aangeven op welke wijze de prognoses worden ingediend.

F

Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, vervalt onderdeel h en wordt de aanduiding van onderdeel «i» gewijzigd in: h.

2. In onderdeel h wordt «onderwijsleerpakketten» vervangen door: onderwijsleerpakket.

G

Artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7. Uitvoering algehele aanpassing en ingrijpend onderhoud

Onze Minister geeft jaarlijks aan welke gebouwen, onderscheiden naar bouwjaar, voor algehele aanpassing en ingrijpend onderhoud, als bedoeld in artikel 6, eerste lid onderdelen e en g, voor het eerste jaar waarop het overzicht betrekking heeft, in aanmerking kunnen komen.

H

Artikel 13 komt te luiden:

Artikel 13. Algehele aanpassing van een gebouw en ingrijpend onderhoud

Indien de gewenste voorziening bestaat uit of mede bestaat uit een algehele aanpassing en ingrijpend onderhoud van een reeds ten behoeve van het basisonderwijs voor vergoeding door het Rijk in aanmerking gebracht gebouw, weigert Onze Minister, met inachtneming van het bepaalde in artikel 7, ter uitvoering van artikel 69, tweede lid onderdeel a, van de wet, de goedkeuring niet indien aanpassing en ingrijpend onderhoud vanuit bouwkundig oogpunt verantwoord is, dan wel vervangende bouw niet een meer passende oplossing biedt. Artikel 9 is van overeenkomstige toepassing.

I

Artikel 14 komt te luiden:

Artikel 14. Onderwijsleerpakket en meubilair

Indien de gewenste voorziening bestaat uit onderwijsleerpakket en meubilair weigert Onze Minister ter uitvoering van artikel 69, tweede lid onderdeel b, van de wet, de goedkeuring niet indien de toename van het aantal te huisvesten groepen leerlingen, toename van reeds voor vergoeding door het Rijk in aanmerking gebracht onderwijsleerpakket en meubilair rechtvaardigt.

J

In artikel 15, eerste volzin, wordt de zinsnede «artikel 6, eerste lid onderdelen a tot en met d en f, h en i,» vervangen door:
artikel 6, eerste lid onderdelen a tot en met d, f en h,.

K

Artikel 25 komt te luiden:

Artikel 25. Berekening aantal uren

Voor de berekening van het aantal uren, bedoeld in artikel 24, wordt uitgegaan van het aantal te verwachten formatieplaatsen, berekend als aangegeven in artikel 8, vermenigvuldigd met 1,1.

ARTIKEL IV

Het Besluit trekkende bevolking WBO (Stb. 1985, 465)³ wordt als volgt gewijzigd:

A

In de inhoudsopgave worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De benaming van artikel C 14 komt te luiden:

Artikel C 14 Voorziening in de huisvesting van een school gevestigd in een gebouw

2. Na artikel C 14 worden ingevoegd:

Artikel C 14a Vaartuigen bestemd voor de huisvesting

Artikel C 14b Onderhoudsplicht voor scholen gevestigd op vaartuigen

3. De benaming van artikel C 15 komt te luiden:

Artikel C 15 Materiële instandhouding van een school gevestigd in een gebouw

4. Na artikel C 15 wordt ingevoegd:

Artikel C 15a Materiële instandhouding van een school gevestigd op een vaartuig

5. De benaming van artikel C 16 komt te luiden:

Artikel C 16 Vergoeding huisvesting en materiële instandhouding bij huisvesting in gebouw

6. Na artikel C 16 worden ingevoegd:

Artikel C 16a Vergoeding Rijk aan bevoegd gezag van een bijzondere school van kosten voor vaartuigen bestemd voor de huisvesting

Artikel C 16b Vergoeding Rijk aan bevoegd gezag van een bijzondere school gehuisvest op een vaartuig voor de uitgaven voor materiële instandhouding

Artikel C 16c Rekening en verantwoording bij huisvesting op een vaartuig

Artikel C 16d Voorschotten ten behoeve van scholen gevestigd op vaartuigen

7. De benaming van artikel C 21 komt te luiden:
Artikel C 21 Overdracht van gebouwen, terreinen en roerende zaken van scholen gevestigd in een gebouw
8. Na artikel C 21 wordt ingevoegd:
Artikel C 21a Overdracht van vaartuigen en roerende zaken van scholen gevestigd op vaartuigen
9. De benaming van artikel E 4 komt te luiden:
Artikel E 4 Aantal uren onderwijs per jaar

B

Artikel A 1 wordt als volgt gewijzigd:
In de begripsbepaling van «wet» wordt «(Stb. 1984, 2)» vervangen door: (Stb. 1986, 256)

C

In artikel B 16 komen de onderdelen a en b te luiden:

a. kosten in verband met het voertuig:

- 1° preventief onderhoud van het voertuig,
- 2° elektriciteitsverbruik,
- 3° watergebruik,
- 4° verwarming,
- 5° schoonmaakonderhoud,
- 6° publiekrechtelijke heffingen en
- 7° verzekeringen;

b. kosten niet in verband met het voertuig:

- 1° medezeggenschap,
- 2° bijdragen voor de activiteiten van ouders, in verband met de medezeggenschap,
- 3° onderhoud, vervanging en vernieuwing van onderwijsleerpakketten en onderhoud meubilair,
- 4° administratie, beheer en bestuur,
- 5° verzekering voor wettelijke aansprakelijkheid en
- 6° overige voorzieningen ter verzekering van de goede gang van het onderwijs;

D

In artikel B 19 wordt in het tweede lid aan het slot van onderdeel d de punt vervangen door een puntkomma en wordt na onderdeel d een nieuw onderdeel e toegevoegd, luidende:

e. een verklaring van een accountant van de juistheid van de gegevens bedoeld onder a, b en d.

E

Artikel B 20, tweede lid, komt te luiden:

2. Artikel 104, tweede lid, van de wet alsmede artikel 75 van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO (Stb. 1985, 558) zijn van overeenkomstige toepassing.

F

Artikel C 11 komt te luiden:
Artikel C 11. Basis Bekostigingsbesluit WBO
Het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO is van overeenkomstige toepassing, tenzij een school is gehuisvest op een vaartuig.

G

Artikel C 14 komt te luiden:

Artikel C 14. Voorziening in de huisvesting van een school gevestigd in een gebouw

De artikelen 64a tot en met 91 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing. Het Bouwbesluit WBO (Stb. 1985, 515) en het Huisvestingsbesluit WBO (Stb. 1986, 94) zijn van overeenkomstige toepassing.

H

Na artikel C 14 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel C 14a. Vaartuigen bestemd voor de huisvesting

1. Het bevoegd gezag van een bijzondere school dat een vaartuig bestemd voor de huisvesting wenst met inbegrip van de eerste inrichting, dient een daartoe strekkend verzoek in bij Onze Minister. Het bevoegd gezag vermeldt de reden en de omvang van de voorziening.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing, indien het bevoegd gezag een andere voorziening wenst die niet het gewoon onderhoud of groot onderhoud betreft, alsmede indien het bevoegd gezag een aanschaffing wenst te doen waarmee bij de eerste inrichting van de school geen rekening was gehouden.

3. Onze Minister weigert inwilliging van het verzoek, indien hij van oordeel is dat:

a. op andere wijze dan is gevraagd redelijkerwijs in de behoefte aan huisvesting van de school kan worden voorzien,

b. de voorgenomen voorziening niet gerechtvaardigd is op grond van de te verwachten ontwikkeling van het aantal leerlingen,

c. de voorgenomen voorziening niet gerechtvaardigd is op grond van onderwijskundige ontwikkelingen, of

d. de voorgenomen voorziening op grond van de hem ten dienste staande gegevens niet noodzakelijk is.

4. Alvorens Onze Minister een beslissing neemt die afwijkt van hetgeen in het verzoek is aangegeven, pleegt hij overleg met het bevoegd gezag.

5. Artikel C 13, vierde lid, van dit besluit is van overeenkomstige toepassing.

Artikel C 14b. Onderhoudsplicht voor scholen gevestigd op vaartuigen

Artikel 79 van de wet is van overeenkomstige toepassing.

I

Artikel C 15 komt te luiden:

Artikel C 15. Materiële instandhouding van een school gevestigd in een gebouw

1. Indien de school is gehuisvest in een gebouw zijn de artikelen 92 tot en met 96 van de wet van overeenkomstige toepassing.

2. Onze Minister stelt jaarlijks de vergoeding vast per school voor de kosten van:

a. het noodzakelijk vervoer van de leerlingen ten behoeve van het schoolbezoek;

b. het zwemonderwijs en het daaraan verbonden noodzakelijke vervoer van de leerlingen.

J

Ingevoegd wordt een nieuw artikel C 15a, luidende:

Artikel C 15a. Materiële instandhouding van een school gevestigd op een vaartuig

Indien de school is gehuisvest op een vaartuig zijn de kosten van materiële instandhouding die voor vergoeding uit 's Rijks kas in aanmerking kunnen komen:

- a. kosten in verband met het vaartuig:
  - 1° preventief onderhoud van het vaartuig,
  - 2° elektriciteitsgebruik,
  - 3° watergebruik,
  - 4° verwarming,
  - 5° schoonmaakonderhoud,
  - 6° publiekrechtelijke heffingen en
  - 7° verzekeringen;
- b. kosten niet in verband met het vaartuig:
  - 1° medezeggenschap,
  - 2° bijdragen voor de activiteiten van ouders, in verband met de medezeggenschap,
  - 3° onderhoud, vervanging en vernieuwing van onderwijsleerpakketten en onderhoud meubilair,
  - 4° administratie, beheer en bestuur,
  - 5° verzekering voor wettelijke aansprakelijkheid en
  - 6° overige voorzieningen ter verzekering van de goede gang van het onderwijs;
- c. de kosten van noodzakelijk vervoer van leerlingen ten behoeve van het schoolbezoek;
- d. de kosten van het zwemonderwijs aan de leerlingen en het daaraan verbonden noodzakelijke vervoer van de leerlingen.

K

Artikel C 16 komt te luiden:

Artikel C 16. Vergoeding huisvesting en materiële instandhouding bij huisvesting in gebouw

Indien de school is gehuisvest in een gebouw zijn de artikelen 97 tot en met 101 van de wet van overeenkomstige toepassing.

L

Na artikel C 16 worden vier nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel C 16a. Vergoeding Rijk aan bevoegd gezag van een bijzondere school van kosten voor vaartuigen bestemd voor de huisvesting

Het Rijk vergoedt aan het bevoegd gezag van een bijzondere school de kosten van de voorzieningen bedoeld in artikel C 14a.

Artikel C 16b. Vergoeding Rijk aan bevoegd gezag van een bijzondere school gehuisvest op een vaartuig van de uitgaven voor materiële instandhouding

1. Het Rijk vergoedt jaarlijks aan het bevoegd gezag van een bijzondere school die gehuisvest is op een vaartuig, de uitgaven voor de materiële instandhouding.
2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks de begroting op voor het eerstvolgende jaar. De begroting is voorzien van een toelichting en wordt jaarlijks voor 1 augustus ter goedkeuring bij Onze Minister ingediend.
3. Jaarlijks voor 1 augustus dient het bevoegd gezag ter goedkeuring bij Onze Minister een raming van inkomsten en uitgaven in voor de 4 jaren volgend op het jaar bedoeld in het tweede lid. De raming is voorzien van een toelichting.
4. Onze Minister kan richtlijnen geven voor de inrichting van de begroting en de meerjarenraming.

5. Onze Minister stelt de vergoeding vast. Deze omvat het bedrag van de kosten voor zover Onze Minister daaraan zijn goedkeuring heeft gehecht.

Artikel C 16c. Rekening en verantwoording bij huisvesting op een vaartuig

1. Het bevoegd gezag van een bijzondere school die is gehuisvest op een vaartuig, stelt jaarlijks een rekening en verantwoording op over het afgelopen jaar van de kosten voor de huisvesting en de uitgaven voor de materiële instandhouding en dient deze jaarlijks voor 1 november bij Onze Minister in.

2. De rekening en verantwoording omvat in elk geval:

- a. de gemaakte kosten;
- b. de genoten inkomsten uit verhaal van wettelijk verschuldigde bijdragen en premies;
- c. de door Onze Minister vast te stellen waarde van de roerende zaken die door vervreemding of op andere wijze met toestemming van Onze Minister worden onttrokken aan de bestemming waartoe zij met vergoeding uit 's Rijks kas zijn aangeschaft;
- d. andere inkomsten, voortvloeiende uit de instandhouding van de school;
- e. een verklaring van een accountant van de juistheid van de gegevens bedoeld onder a, b en d.

3. Onze Minister kan richtlijnen geven voor de inrichting van de rekening en verantwoording en de te overleggen bescheiden.

Artikel C 16d. Voorschotten ten behoeve van scholen gevestigd op vaartuigen

Onze Minister verstrekt maandelijks voorschotten op de vergoeding aan het bevoegd gezag van scholen gevestigd op vaartuigen. Hij bepaalt de wijze van verrekening van de uitgekeerde voorschotten met het bedrag van de vastgestelde vergoeding.

M

Artikel C 17 komt te luiden:

Artikel C 17. Overschrijdingsbedragen

Artikel 102 van de wet is van overeenkomstige toepassing. Artikel C 8, tweede lid, van dit besluit is van overeenkomstige toepassing.

N

Artikel C 18, tweede lid, komt te luiden:

2. Artikel 104, tweede lid, van de wet alsmede artikel 75 van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO zijn van overeenkomstige toepassing.

O

Ingevoegd wordt een nieuw artikel C 21a luidende:

Artikel C 21a. Overdracht van vaartuigen of roerende zaken van scholen gevestigd op een vaartuig

1. Indien vaartuigen of roerende zaken van scholen, ten behoeve waarvan een vergoeding is genoten, geheel of gedeeltelijk aan hun bestemming worden onttrokken of met toestemming van Onze Minister worden vervreemd, anders dan bedoeld in artikel 36 van de wet, dan wel indien de bekostiging wordt beëindigd, is het bevoegd gezag aan het Rijk een bedrag verschuldigd. Het bevoegd gezag kan, buiten het geval van vervreemding, in plaats van betaling van dit bedrag de eigendom van die

vaartuigen of roerende zaken, binnen 4 maanden aan het Rijk overdragen.

2. Onze Minister stelt na overleg met het bevoegd gezag het bedrag bedoeld in het eerste lid, vast op de grondslag van de waarde van de vaartuigen of roerende zaken en de door het bevoegd gezag daarvoor ontvangen vergoedingen en uit eigen middelen bestede gelden.

P

Artikel D 7 komt te luiden:

Artikel D 7. Kosten van vervoer, personeel voor eigen rekening

Artikel 45 van de wet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 49 van de wet is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in het tweede lid «met toepassing van de algemene maatregel van bestuur bedoeld in de artikelen 14, tweede lid, 15, tweede lid, en 16, eerste lid, worden vergoed» wordt vervangen door: met toepassing van de algemene maatregel van bestuur bedoeld in artikel 16, eerste lid, van de wet, en met toepassing van artikel D 4 van dit besluit worden vergoed. Het Besluit overschrijdingsuitkering onderwijzend personeel WBO (Stb. 1985, 238) is van overeenkomstige toepassing.

Q

Artikel D 11 komt te luiden:

Artikel D 11. Voorziening in de huisvesting

De artikelen 64a tot en met 91 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing. Het Bouwbesluit WBO en het Huisvestingsbesluit WBO zijn van overeenkomstige toepassing.

R

Artikel E 4 komt te luiden:

Artikel E 4. Aantal uren onderwijs per jaar

Artikel 12 van de wet is van overeenkomstige toepassing.

S

Artikel E 9 komt te luiden:

Artikel E 9. Kosten van vervoer

Artikel 45 van de wet is van overeenkomstige toepassing.

T

Artikel E 14 komt te luiden:

Artikel E 14. Voorziening in de huisvesting

De artikelen 64a tot en met 91 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing. Het Bouwbesluit WBO en het Huisvestingsbesluit WBO zijn van overeenkomstige toepassing.

U

Artikel F 7 komt te luiden:

Artikel F 7. Kosten van vervoer

Artikel 45 van de wet is van overeenkomstige toepassing.

V

Artikel F 12 komt te luiden:

Artikel F 12. Voorziening in de huisvesting

De artikelen 64a tot en met 91 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing. Het Bouwbesluit WBO en het Huisvestingsbesluit WBO zijn van overeenkomstige toepassing.

W

Artikel F 13 komt te luiden:

Artikel F 13. Materiële instandhouding

1. De artikelen 92 tot en met 96 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing.

2. Onze Minister stelt jaarlijks de vergoeding vast per school voor de kosten van het zwemonderwijs aan de leerlingen.

ARTIKEL V

Het Huisvestingsbesluit ISOVSO (Stb. 1986, 616) wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 3, derde lid, wordt aan het slot een volzin toegevoegd, luidende: Hij kan daarbij aangeven op welke wijze de prognoses worden ingediend.

B

In artikel 5, derde lid, wordt aan het slot een volzin toegevoegd, luidende: Hij kan daarbij aangeven op welke wijze de prognoses worden ingediend.

ARTIKEL VI. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Het koninklijk besluit kan er in voorzien dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan een verschillend tijdstip van inwerkingtreding wordt gesteld en dat artikel IV, onderdeel I, voor wat betreft artikel C 15, tweede lid onderdeel b, onderdeel J, voor wat betreft artikel C 15a, onderdeel d, alsmede onderdeel W voor wat betreft artikel F 13, tweede lid, terugwerkt tot en met 1 augustus 1985.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 13 maart 1989

Beatrix

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas

Uitgegeven de *dertigste* maart 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 21 april 1988, Stb. 202

² Gewijzigd bij koninklijk besluit van 26 maart 1987, Stb. 119

³ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 23 december 1987, Stb. 612

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Het bekostigingsstelsel voor het basisonderwijs als oorspronkelijk neergelegd in de Wet op het basisonderwijs (WBO, Stb. 1984, 2) is ingrijpend gewijzigd bij de Wet van 2 mei 1986, Stb. 255. Aanleiding voor deze wijziging vormde de door de zogenaamde werkgroep-Londo (Interdepartementale Werkgroep Regeling Rijksuitkeringen Kleuter- en Lager Onderwijs, door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen ingesteld bij beschikking van 15 mei 1974) in haar eindrapport van 11 februari 1985 geformuleerde uitgangspunten voor een nieuw bekostigingsstelsel voor het basisonderwijs. Kort samengevat komen de wijzigingen in het bekostigingsstelsel er op neer dat de minister jaarlijks programma's van eisen vaststelt voor zowel de voorziening in de huisvesting als voor de andere voorzieningen en voor de materiële voorzieningen. Deze programma's van eisen vormen de basis voor de voorzieningen ten behoeve van de huisvesting en instandhouding van scholen en ruimten voor lichamelijke oefening. Een programma van eisen omvat in het algemeen een omschrijving van de componenten waaruit de voorzieningen zijn opgebouwd, de voorlopig vastgestelde bedragen die voor het daaropvolgende kalenderjaar zullen gelden, alsmede de wijze waarop de voor elke voorziening vast te stellen vergoeding wordt berekend. De wet schrijft voor dat de programma's van eisen voldoen aan de redelijke behoeften van een in normale omstandigheden verkerende school. Met het Londo-bekostigingsstelsel is een op de behoeften van de scholen toegesneden bekostiging in de Wet op het basisonderwijs (WBO, Stb. 1986, 256) geïntroduceerd.

Het onderhavige besluit betreft wijziging van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO, het Huisvestingsbesluit WBO en het Besluit trekkende bevolking WBO. De wijzigingen hebben grotendeels ten doel om deze besluiten aan te passen aan het nieuwe bekostigingsstelsel van de WBO. Daarnaast is van de gelegenheid gebruik gemaakt om tevens enige kleine andere wijzigingen in deze besluiten aan te brengen. Bij de toelichting op de artikelen wordt daarop nader ingegaan, tenzij het wijzigingen betreft van louter technische aard. Tenslotte zijn twee wijzigingen aangebracht in het Huisvestingsbesluit ISOVSO. Het betreft hier harmonisatie met het Huisvestingsbesluit WBO.

Deregulering

Dit voorstel is getoetst aan de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur en blijkt uit dien hoofde geen bezwaren te ontmoeten.

Advies Onderwijsraad en overige adviezen

De Onderwijsraad is van mening dat aanpassing van het bekostigingsbesluit WBO/OWBO, het Huisvestingsbesluit WBO en het Besluit trekkende bevolking WBO aan de Wet op het basisonderwijs een logisch sluitstuk vormt op de invoering van het nieuwe bekostigingsstelsel in die wet.

De Onderwijsraad wijst in zijn advies vervolgens op twee punten.

In de eerste plaats merkt hij op dat blijkens de toelichting op artikel II in het Huisvestingsbesluit WBO het begrip «onderwijsleerpakket» conform de WBO thans in enkelvoud wordt gebruikt. Daarentegen wordt, aldus de Onderwijsraad, in artikel III (Besluit trekkende bevolking WBO) de aanduiding 'onderwijsleerpakketten' gehanteerd. Dit verschil is een gevolg van het feit dat de WBO zelf onderscheid maakt: In artikel 64a

van de WBO, waarmee de artikelen 6 en 14 van het Huisvestingsbesluit WBO samenhangen, is sprake van «onderwijsleerpakket». In artikel 93 van de WBO, waarmee de artikelen B 16 en C 15a van het Besluit trekkende bevolking WBO/OWBO samenhangen, is echter sprake van «onderwijsleerpakketten». In de tweede plaats vraagt de Onderwijsraad zich af in verband met de wijziging van artikel 25 van het Huisvestingsbesluit WBO, of het wel correct is om bij de bepaling van de noodzakelijkheid van de vermeerdering van A-lokalen uit te gaan van voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen.

Hierover zij opgemerkt dat gymnastieklokalen naar hun aard voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen zijn. Derhalve is de wijziging die in dit ontwerp-besluit is voorgesteld, in overeenstemming met dat karakter. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten merkt in haar advies op dat bij de wijziging van artikel 17 van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO niet alleen sprake is van verduidelijking, maar veeleer ook van een beleidsmatige wijziging. Ik deel deze opvatting niet. Met de tot nu toe geldende regeling in artikel 17 wordt voorbijgegaan aan het feit dat dislocaties altijd aanvullende huisvesting betreffen. Kenmerkend voor aanvullende huisvesting is dat niet in alle gevallen een speellokaal noodzakelijk is. Dit is met de voorgestelde tekst van artikel 17 gecorrigeerd. Het verschil met de tijdelijke aanvullende huisvesting, waarvoor dit al wel was bepaald, is nu weggenomen.

De Contactcommissie Besturenbonden Bijzondere Basisscholen en VNG (CCBO) wijst erop dat in artikel 17, derde lid onderdeel b, van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO, waarin wordt bepaald dat bij verdiepingsbouw een korting van 50 m² op de bruto-vloeroppervlakte wordt toegepast, zou moeten worden aangevuld met «per verdieping». Deze suggestie neem ik echter niet over, omdat deze niet in overeenstemming is met het Eindadvies van de werkgroep Londo, waarin 50 m² per gebouw wordt aangewezen als noodzakelijke vermindering.

Over het voorstel voor wijziging van de meetinstructie merkt de CCBO op dat schalmgaten en vides die groter zijn dan 4 m² zouden moeten worden meegeteld bij de bepaling van de bruto-vloeroppervlakte. De bruto-vloeroppervlakte is echter een uitgangsgegeven voor de bepaling van de onderwijsmogelijkheden binnen een gebouw. Door de schalmgaten en vides groter dan 4 m² mee te tellen bij de bruto-vloeroppervlakte, zou het systeem veronderstellen dat er meer groepen leerlingen op dat oppervlak zouden kunnen, zodat de feitelijke ruimte per groep juist kleiner zou worden omdat de schalmgaten en vides niet geschikt zijn voor gebruik door die groepen.

Aan de suggestie van de CCBO om een mogelijkheid tot afwijking op te nemen in artikel 19, derde lid onderdeel c, van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO kan ik niet tegemoet komen. De voorgestelde regeling betekent immers dat voorzieningen op grond van artikel E 42 van de OWBO voor bekostiging in aanmerking komen op grond van artikel 19, eerste lid, van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO. Dit is een bekostiging op grond van de programma's van eisen, bedoeld in artikel 90 van de WBO; een door iedereen (ook de organisaties) aanvaarde norm voor stichtingskosten. Het is bovendien de enige manier om duidelijk herkenbaar een einde te maken aan de overgangperiode die ingevoerd is als gevolg van de late totstandkoming van de wet waarbij het nieuwe bekostigingsstelsel in de WBO is opgenomen (Stb. 1986, 255).

De Algemene Bond van Onderwijzend personeel (ABOP) merkt op dat als gevolg van de voorgestelde wijziging in artikel 52, eerste lid, de niet-gebouwafhankelijke kosten worden gebaseerd op de laatsteteldatum. De ABOP maakt hiertegen bezwaar omdat nog maar kort geleden de drie teldata in het basisonderwijs zijn vervangen door één teldatum, namelijk 16 januari. De ABOP is van mening dat dit nadelig kan zijn voor groeischolen. Bij de parlementaire behandeling van het

wetsvoorstel houdende wijziging van de Wet op het basisonderwijs in verband met onder meer de vervanging van drie teldata door één teldatum en herinvoering van de oude Lager-onderwijswetprocedure met betrekking tot de instandhouding en de opheffing van openbare scholen is deze vraag eveneens aan de orde geweest. In de nota naar aanleiding van het verslag bij dat wetsvoorstel (Kamerstukken II, 1987-1988, 20 068, nr. 6) heb ik daarover het volgende opgemerkt, hetgeen nog onverkort geldt: «Groeischolen komen, indien ze voldoen aan de criteria, in aanmerking voor aanvullende formatie in de loop van het schooljaar. Op dit moment is het zo – en dit zal ook bij de invoering van één teldatum zo blijven – dat vanaf het tijdstip dat deze extra formatie wordt aangesteld, deze de grondslag vormt voor alle gebouwgebonden en formatie-afhankelijke voorschotten in de sfeer van de materiële instandhouding. Voor het grootste deel van de vergoeding voor de materiële instandhouding wordt de groei dus op de voet gevolgd. Voor de programma's van eisen waarin een vergoeding per leerling is opgenomen, wordt nu ten behoeve van de bevoorschotting uitgegaan van de laatste bekende reguliere teldatum. Omdat ik wil voorkomen dat groeischolen door de invoering van één teldatum in een nadeliger situatie zullen komen te verkeren dan tot nu toe het geval was, zal ik voor de leerlinggebonden vergoeding voor de materiële instandhouding na de invoering van één teldatum uitgaan van het aanwezig aantal leerlingen op het laatst bekende moment dat aanvullende formatie is toegestaan.»

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. (wijziging Bekostigingsbesluit WBO/OWBO)

Artikel 1, onderdeel C

Deze wijziging betreft harmonisatie met artikel 11 van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO (Stb. 1987, 617). Deze wijziging is reeds aangekondigd in het nader rapport bij genoemd besluit (10080/2363), Centrale Directie Wetgeving en Juridische Zaken, van 22 december 1987.

Onderdeel E

De verwijzing in artikel 16, derde lid onderdeel d, naar het Huisvestingsbesluit WBO kan vervallen nu het rangordnummer daarbij niet wordt geregeld.

Onderdeel F

In artikel 17 wordt de omvang van de voorziening in de huisvesting bepaald welke voor de vergoeding voor de stichtingskosten en voor de materiële kosten als uitgangspunt wordt gehanteerd. Dit artikel heeft daarmee een centrale functie. Immers hiermee wordt duidelijk gemaakt welke gebouwen in welke situatie door het Rijk worden vergoed.

Onderdelen van de tekst van het oorspronkelijke artikel 17 waren aan een aanscherping toe, daar bleek dat artikel 17 niet in alle gevallen voorzorg in een bepaling van de te vergoeden capaciteit. Met name de wijze van bepaling van de capaciteit indien er sprake is van verdiepingbouw en de wijze waarop het aantal te huisvesten groepen in een dislocatie wordt ingedeeld, behoefde verduidelijking.

Voorts is rekening gehouden met het toewijzen van additionele oppervlakte in met name genoemde situaties bij het gebruik van dislocaties. Deze aanpassingen, alsmede enige tekstuele verduidelijkingen zijn aangebracht in de onderhavige herziening van artikel 17.

Onderdeel G

Dit onderdeel strekt er toe om de overgangsregeling voor voorzieningen die na 31 juli 1985 tot stand zijn gebracht op grond van artikel E 42 van de Overgangswet WBO (OWBO, Stb. 1986, 257) aan een tijdslimiet te binden. Het is de bedoeling dat de inwerkingtreding zal

samenvallen met de inwerkingtreding van een voorgenomen wijziging van artikel E 43 van de OWBO. De wijziging zal inhouden dat aan dat artikel een nieuw lid wordt toegevoegd op grond waarvan voorzieningen die tot stand zijn gebracht ingevolge artikel E 42 van de OWBO en die in gebruik worden genomen in de tussenliggende periode vergoed worden overeenkomstig de op basis van de artikelen E 29 en E 32 van de OWBO te stellen nadere regelen. Deze zijn met name neergelegd in de titels II en III van Hoofdstuk II van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO. Ik ben voornemens een wijziging van artikel E 43 van de OWBO voor te stellen in het voorstel van wet tot wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet op het basisonderwijs, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, de Wet op het hoger beroepsonderwijs, alsmede tot wijziging van enige andere wetten in verband met de integrale regeling voor de huisvestingsvoorziening en herbestemming.

Onderdeel I

De vervallen zinsnede brengt geen inhoudelijke wijziging teweeg.

Onderdeel L

Artikel 52, eerste lid

Voor de gebouwfahankelijke vergoeding blijft de eerste dag van de maand de peildatum. Voor de niet-gebouwfahankelijke vergoeding die afhankelijk is van het leerlingenaantal is de laatste teldatum de peildatum.

Artikel 52, derde lid en vierde lid

De wijziging van het derde lid heeft een tweeledig doel, te weten enerzijds om ook uitbreiding van gebouwen onder de werking van dit lid te brengen.

Anderzijds ziet de wijziging op die gevallen in de overgangperiode tussen de inwerkingtreding van de WBO en de totstandkoming van het Londo-bekostigingsstelsel, waarin de minister beschikkingen heeft afgegeven op grond waarvan kan worden uitgegaan van de werkelijke huisvestingssituatie.

De tenuitvoerlegging van deze overgangsmaatregel is aan dezelfde tijdslimiet gebonden als die welke is toegelicht in onderdeel G.

Onderdeel N

In artikel 58 juncto artikel 41, tweede lid, wordt geregeld hoe de grondslag wordt berekend voor de korting op de vergoeding voor de materiële instandhouding en de andere voorzieningen. In artikel 58 wordt op eenzelfde wijze te werk gegaan als in artikel 17 en wordt ook verwezen naar artikel 17. De wijziging in artikel 17 betreffende het onderscheid tussen hoofdgebouw en dislocatie werkt door in artikel 58. Derhalve is dit artikel in dezelfde zin gewijzigd als artikel 17.

Artikel II

In de praktijk is gebleken dat de bij het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO als bijlage I opgenomen meetinstructie voor schoolgebouwen bij gemeenten en schoolbesturen op een aantal detailpunten aanleiding geeft tot interpretatieverschillen. Teneinde zulks verder te voorkomen is een uitgebreider en duidelijker omschrijving in de meetcon-structie verwerkt. De oorspronkelijke uitgangspunten blijven echter onaangestast.

Voor de hanteerbaarheid van de aangepaste meetinstructie is deze in zijn geheel als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Artikel III. (Wijziging Huisvestingsbesluit WBO)

Algemeen

Conform het daarmee samenhangende artikel 64a van de WBO wordt ook in het Huisvestingsbesluit WBO het begrip onderwijsleerpakket in enkelvoud gebruikt.

Onderdeel D

Voor algehele aanpassing en ingrijpend onderhoud worden genormeerde bedragen per jaar vastgesteld. Daarom is het niet nodig om per geval te beschikken over de te verwachten werkzaamheden en tekeningen. Voor die partiële aanpassingen waarvoor genormeerde bedragen zijn vastgesteld geldt hetzelfde. Slechts voor twee partiële aanpassingen is het niet mogelijk om genormeerde bedragen vast te stellen en wordt bij het overzicht een toelichting verlangd, te weten in geval van «het inpandig vermeerderen van het aantal onderwijsruimten» en in geval van «het aanpassen van bestaande gebouwen die noodzakelijk zijn voor het basisonderwijs en die niet voor het basisonderwijs zijn gebouwd».

Artikel 3, tweede lid onderdeel c, kan vervallen in verband met de wijziging van artikel 64a van de WBO bij de wet van 23 december 1987, houdende wijziging van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs en de Overgangswet ISOVSO met betrekking tot het aanbrengen van wijzigingen in het bekostigingsstelsel, alsmede van de Wet op het basisonderwijs en de Overgangswet WBO in verband met harmonisatie ter zake (Stb. 1987, 613). Als gevolg van deze wijziging kan herstel van constructiefouten niet meer als afzonderlijke voorziening in de huisvesting worden aangevraagd bij het Rijk, maar zal deze door de gemeente zelf worden verzorgd door middel van een daarvoor af te sluiten verzekering waarvan de premie door het Rijk wordt vergoed.

In artikel 3, derde lid, wordt aan de minister de bevoegdheid gegeven om modellen vast te stellen voor het verstreken van de prognoses. Deze bevoegdheid is nodig omdat er gedifferentieerde standaardmodellen moeten kunnen worden ontwikkeld, die voor zowel het veld als voor het ministerie een welkome vereenvoudiging betekenen van de procedure voor de voorziening in de huisvesting. Deze bepaling geeft de minister tevens de bevoegdheid om aan te geven op welke wijze de prognoses worden ingediend. Daarbij kan worden gedacht aan het indienen op een diskette, die op een bepaalde manier moet zijn ingedeeld.

Onderdeel E

Voor de toelichting wordt verwezen naar hetgeen in onderdeel D bij artikel 3, derde lid, in verband met het vaststellen van modellen is opgemerkt.

Onderdeel F

Het vervallen van onderdeel H houdt eveneens verband met de onder D genoemde wijziging van de artikelen 64a en volgende van de WBO, waardoor herstel van constructiefouten niet meer als voorziening in de huisvesting bij het Rijk kan worden aangevraagd.

Onderdelen G en H

De artikelen 7 en 13 zijn, na overleg met de besturenbonden en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, uitgebreid met ingrijpend onderhoud, teneinde de algehele aanpassing en het ingrijpend

onderhoud zoveel mogelijk gelijktijdig te laten plaatsvinden. De bekostiging van het ingrijpend onderhoud zal genormeerd en op dezelfde wijze als van de algehele aanpassing plaatsvinden.

Onderdeel K

Artikel 25 voldoet thans beter aan het criterium inzake voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen, te weten de verwachting op lange termijn bepaald aan de hand van het aantal formatieplaatsen gebaseerd op het ongewogen leerlingenaantal.

Artikel IV. (Wijziging Besluit trekkende bevolking WBO)

Onderdelen D, E, L en N

De wijzigingen in de artikelen B 19 en B 20, onderscheidenlijk de artikelen C 16c, eerste lid onder e, en C 18, houden verband met de totstandkoming van het besluit van 21 april 1988, houdende wijziging van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO met betrekking tot nadere regels voor de verstrekking van gegevens ten behoeve van de afrekening van de vergoeding in verband met de externisering van de controle (Stb. 1988, 202).

Teneinde eveneens de controle te externiseren met betrekking tot de vergoeding van de in dit besluit voorkomende voertuigen en vaartuigen, worden hierbij de daarvoor noodzakelijke wijzigingen voorgesteld. De accountant die de controlewerkzaamheden verricht kan zijn een registeraccountant als bedoeld in de Wet op Registeraccountants (Stb. 1962, 258) dan wel een accountant-administratieconsulent als bedoeld in de Wet op de Accountants-administratieconsulenten (Stb. 1972, 748).

Onderdelen F tot en met O

De scholen voor ligplaatsonderwijs aan varende kinderen zijn niet allemaal gevestigd in een gebouw. Sommige zijn gevestigd op een schip en behoeven een afwijkende regeling die overeenkomt met die van voertuigen bestemd voor de huisvesting van rijdende scholen als bedoeld in titel B van het Besluit trekkende bevolking WBO, met dien verstande dat artikel C 15a is uitgebreid met vergoeding voor de kosten van het zwemonderwijs.

Onderdeel P

Artikel D 7 luidt overeenkomstig de artikelen E 9 en E 10 alsmede de artikelen F 7 en F 8.

Onderdelen S en U

De artikelen E 9 en F 7 betreffende kosten van vervoer zijn aangepast aan de Wet gemeentelijke regelingen leerlingenvervoer (Stb. 1986, 719).

Onderdeel W

Artikel F 13 is aangevuld met de vergoeding voor de kosten van het zwemonderwijs.

Artikel V

Voor de toelichting wordt verwezen naar het slot van de toelichting bij een overeenkomstige wijziging in het Huisvestingsbesluit WBO in artikel III, onderdeel D.

Artikel VI

Gelet op de verplichte overlegging van dit besluit bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal op grond van artikel 51, vierde lid, van de Wet op

het basisonderwijs, kan in dit besluit de datum van inwerkingtreding niet worden opgenomen.

Als inwerkingtredingsdatum wordt beoogd 1 augustus 1989, met uitzondering van artikel I, onderdeel G, dat op een later tijdstip in werking zal treden en met uitzondering van artikel III, onderdelen D en G en artikel V, waarvoor als inwerkingtredingsdatum wordt beoogd 1 april 1989.

Tevens wordt in deze inwerkingtredingsbepaling de basis gelegd om aan de bepalingen op grond waarvan de kosten van het zwemonderwijs worden vergoed, terugwerkende kracht te verlenen tot en met 1 augustus 1985.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas

BIJLAGE I

Meetinstructie voor schoolgebouwen zoals bedoeld in artikel 17, derde lid, onderdeel a.

MEETINSTRUCTIE VOOR SCHOOLGEBOUWEN

Deze meetinstructie is opgezet als een stappenplan waarin de meest efficiënte wijze voor de voorbereiding, uitvoering en verwerking van de metingen in chronologische volgorde wordt aangegeven.

In het onderdeel «algemeen» wordt onder meer ingegaan op de vraag welke grootheden en welke delen van het gebouw nu precies gemeten moeten worden.

In de bijlage 1 en 2 zijn als voorbeeld situatieschetsen opgenomen ter visualisering van hetgeen wel en niet moet worden gemeten.

Bijlage 3 bevat een formulier dat gebruikt kan worden bij de bepaling van de gegevens en – indien noodzakelijk – de berekening ervan.

Voor de opgave van de uiteindelijke meetresultaten dient gebruik te worden gemaakt van het gereedmeldingsformulier.

1. ALGEMEEN

1.1. Bruto vloeroppervlakte

Definitie:

De bruto vloeroppervlakte van een gebouw is de som van de bruto vloeroppervlakten van alle vloerniveaus in gebruik voor onderwijsdoelen. De bruto vloeroppervlakte van ieder vloerniveau volgt uit de buitenomtrek van het gebouw op vloerhoogte.

Hierbij zijn de buitenvlakken van de begrenzing bepalend bv. de bepleistering, de bekleding, de borstwering. De oppervlakte van trappen, liften en installatieschachten dienen op elk verdiepingsniveau tot de bruto vloeroppervlakte te worden berekend.

Niet tot de bruto vloeroppervlakte moeten worden gerekend de oppervlakten van:

- a. hier en daar uitstekende delen van de buitenwand
- b. hier en daar aan de buitenzijde van het gebouw voorkomende nissen
- c. hier en daar uitwendige vrijstaande kolommen kleiner dan 0,5 m²
- d. schalmgaten en vides groter dan 4 m²
- e. holle ruimten of kruipruimten tussen het maaiveld en de onderzijde van het gebouw
- f. open brand- of vluchttrappen aan de buitenzijde van het gebouw
- g. zolders, kelders en souterrains, die niet als groepsruimten/onderwijsruimten worden gebruikt
- h. in-/aangebouwde fietsenstallingen en bergingen die uitsluitend van buitenaf bereikbaar zijn (deze worden opgenomen bij terreinvoorzieningen)

Meetmethode

- De bruto vloeroppervlakte moet per verdieping genoteerd worden.
- Bij zolderruimten, souterrains en kelders in gebruik als onderwijsruimte c.q. groepsruimte wordt de bruto oppervlakte bepaald door de netto oppervlakte van dat deel van de ruimte met een vrije hoogte groter dan 2,75 m te vermeerderen met de oppervlakte van de dikte van (denkbeeldige) aansluitende gevels (kop- en langsgevels).

– Indien de c.v.-ketel is geplaatst op een zolder, in een kelder of souterrain, dan behoeft de bruto vloeroppervlakte niet bepaald te worden. Op het formulier moet bij kelder resp. zolder worden aangegeven de bruto vloeroppervlakte van de CV ruimte, normatief bepaald met de volgende formule:

$$A_{br\ cv} = 0.008 A_{gem} + 1,2$$

A_{gem} = opgemeten bruto vloeroppervlakte van de gehele school zonder CV ruimte

(Een CV-ruimte die in het gebouw is opgenomen, behoort tot de bruto vloeroppervlakte ook indien deze uitsluitend van buiten af bereikbaar is!)

- Bij in- of aanpandige gymnastiekzalen met bijbehorende nevenruimten worden de verkeersruimten (bij voorbeeld verbindingsgang) aan het lesgebouw toegerekend.
- Een CV-ruimte die naast de school ook een gymnastieklokaal van warmte voorziet, wordt volledig toegerekend aan de school.
- Wanneer de bruto vloeroppervlakte moeilijk door meting buiten het gebouw is te bepalen (bij voorbeeld een paar lokalen verspreid in het gebouw) mogen de netto oppervlakten van alle in gebruik zijnde ruimten (lokalen, gangen, overige ruimten) worden bepaald en opgeteld. De bruto oppervlakte wordt dan verkregen door de gevonden waarde te vermenigvuldigen met de factor 1,1, zodat de bruto vloeroppervlakte kan worden opgenomen. Er moet dan worden aangegeven dat de netto oppervlakte is bepaald.
- Gebouwen waarin meerdere basisscholen zijn gehuisvest:
  - . De bruto vloeroppervlakte van het gehele complex dient op de gebruikelijke wijze te worden vastgesteld.
  - . De verdeling van de bruto vloeroppervlakte per school geschiedt naar opgave van het schoolbestuur en/of de gemeente. Indien die niet bekend is kan worden uitgegaan van het gedeelte van het gebouw dat effectief gebruikt wordt.
  - . De verdeling van ruimten die voor gezamenlijk gebruik bestemd zijn geschiedt naar rato van de bruto vloeroppervlakte die in gebruik is bij elk der scholen. De bruto oppervlakte van deze ruimte(n) moet afzonderlijk worden opgegeven tesamen met de verdeelsleutel.
  - . Indien een ruimte die daar niet voor bedoeld is gezamenlijk wordt gebruikt, dan wordt deze toegerekend aan de school waarin deze gelegen is.
  - . Indien 2 basisscholen van één bestuur gehuisvest zijn in één gebouw wordt gemeten conform de instructies van 2 scholen met 2 besturen.

1.2. Bruto omtrek

Meetmethode

- De bruto omtrek wordt per verdieping bepaald en genoteerd.
- De bruto omtrek is de omtrek van het gebouw waarvoor de bruto oppervlakte is bepaald. Voor buitenbergingen met een buitenwand die gelijkwaardig is aan de overige buitenwand wordt de buitenwand van de berging gemeten

Wel meten:

- de omtrek van dat gedeelte van een zolder waarvoor ook de vloeroppervlakte mag worden opgegeven (in gebruik als onderwijsruimte c.q. groepsruimte, vrijstaande hoogte meer dan 2,75 m)
- de buitengevels van patio's en binnentuinen
- de buitengevels van een verbindingsgang van aangebouwd gymnastieklokaal
- de begrenzing met een in/aangebouwde fietsenberging of buitenberging.

Niet meten:

- scheidingswanden tussen schoolgebouw en aan- of ingebouwde gymnastieklokalen (geen buitengevels).
- scheidingswanden tussen schoolgebouwen en andere daar aan vastgebouwde gebouwen (geen buitengevels).
- de buitengevels van het souterrain; ook niet als deze voor onderwijsruimte c.q. groepsruimte wordt gebruikt.
- de buitengevel van zolders die niet voor onderwijsdoeleinden worden gebruikt (ook geen opgave van de vloeroppervlakte)
- buitenmuren die geen verstekdelen van het gebouw omgrenzen, zoals tuinmuren, muren ter ondersteuning van uitgebouwde overkappingen bij ingangen e.d.

1.3. Lengte gemeenschappelijke wand

Definitie:

Dit is de lengte van de scheidingswand met een gymnastieklokaal en/of met een andere in het gebouw opgenomen accommodatie en de beschouwde schoolaccommodatie.

Meetmethode

De lengte wordt bepaald en genoteerd per vloerniveau van buitenzijde tot buitenzijde of rondom.

1.4. Netto hoogte

Definitie:

De netto hoogte is de afstand gemeten van de bovenzijde van de vloer tot aan de onderzijde van het plafond.

Meetmethode

Gemeten wordt de netto hoogte in een lokaal, de gemeenschapsruimte en de gang (circulairruimte). De hoogtematen moeten per verdieping worden genoteerd.

1.5 Geveldikte

Definitie:

De geveldikte is de gemiddelde dikte van de gevelconstructie.

Meetmethode

- De geveldikte moet voor de begane grond genoteerd worden. Indien per bouwlaag grote verschillende gemeten worden, dan worden ook de geveldikten van de verdiepingen genoteerd.
- Indien meerdere dikten voorkomen, wordt een gemiddelde opgenomen, bepaald naar rato van de lengte waar deze voorkomt.

1.6. Bruto inhoud

Definitie:

Dit is de inhoud van het gehele gebouw inclusief zolders en kelders gemeten tot aan de buitenzijde.

Meetmethode

- De bruto inhoud wordt per verdieping genoteerd.

1.7. Gesloten gevel

Definitie:

Gesloten gevels zijn die delen van de gevel die zijn samengesteld uit steenachtige materialen. Hiertoe behoren ook die verticale vlakken die voorkomen in dakkapellen, daklichten en gemetselde schoorstenen, samengesteld uit steenachtig materiaal, voorzover deze boven het dak uit steken.

Bijvoorbeeld: metselwerk van steen/blokken, beton, natuursteen, gasbeton, houtbeton en dergelijke.

Meetmethode

- Voor hoogtematen zie bijlage 5.
- Komen in de gevel sprongen of profileringen voor kleiner of gelijk aan 20 cm dan worden deze bij de bepaling van de oppervlakte niet betrokken. In dit geval wordt de oppervlakte van het vooraanzicht bepaald.
- Het percentage schilderwerk wordt bepaald door de werkelijk te schilderen oppervlakten (inclusief de oppervlakte van profileringen) te delen door de oppervlakte gesloten gevel(deel).
- Tot de gesloten gevel behoren ook de verticale delen van de dakkapellen en daklichten die voldoen aan de definitie.

Steenachtige gevelvlakken:

vertikale vlakken met het kenmerk van de gesloten gevel, niet zijnde de gebouwplint.

Steenachtige plafonds/overstekken:

onderkant van horizontale vlakken met het kenmerk van de gesloten gevel.

Steenachtige gebouwplint:

vertikale gevelvlakken met het kenmerk van de gesloten gevel gelegen beneden het niveau van de begane grondvloer en boven het maaiveld.

1.8. Open gevel

Definitie:

De oppervlakte van de open gevel is de som van alle delen in de gevel die niet van steenachtig materiaal zijn; hiertoe behoren ook dunne steenachtige plaatmaterialen, waaronder asbestcement, granitex, inkalite, panelcraft en dergelijke.

Meetmethode

- Voor hoogtematen zie bijlage 5
- Tot de open gevel behoren ook de verticale delen van dakkapellen en daklichten die voldoen aan de definitie
- Ramen, deuren en kozijnen worden vlakvolgemeten. Alleen indien er sprongen of profileringen voorkomen die groter zijn dan 20 cm moeten deze bij de oppervlaktmethode

- Voor schilderwerkzaamheden van geprofileerde beplatingen moet de werkelijk te schilderen oppervlakte worden aangehouden.
- Het percentage schilderwerk wordt bepaald door de te schilderen oppervlakten te delen door de oppervlakte open gevel(deel).

Stalen/houten draagconstructie:
kolommen, balken van hout of staal geplaatst in of buiten de gevel en niet afgetimmerd of iets dergelijks.

Kozijnen/panelen:
gevelvlakken begrensd door een kozijn gesloten door beglazing, dichte panelen, betimmering of iets dergelijks, waaronder ook asbestcement, granitex en dergelijke. Tot kozijnwerk wordt ook gerekend het kozijnwerk van dakkapellen, daklichten en dergelijke.

Percentage glas:
van de kozijnen/panelen moet worden opgegeven het percentage glas. Dit is de oppervlakte van het glas inclusief het kozijnhout, gedeeld door de totale oppervlakte kozijnen/panelen maal 100.

Betimmeringen/beplatingen:
gevelvlakken niet begrensd door een kozijn gesloten door beplating/betimmering. Hieronder vallen bij voorbeeld boeiboorden en gevelbeschietingen.

Plafond/overstek/luifelbetimmeringen:
De onderzijde van horizontale vlakken met het kenmerk van de open gevel.

Houten gebouwplint:
Geboutplint met het kenmerk van de open gevel.

1.9 Dak

Definitie:

De oppervlakte van het dak moet gemeten worden in het dakvlak inclusief alle dakoverstekken.

Meetmethode

- In gebouwen met meerdere verdiepingen, waarin verschillende scholen op verschillende verdiepingen gehuisvest zijn, wordt het dak naar rato van de oppervlakte toegerekend.

Hellend dak

Definitie:

Een hellend dak is een dak met een dakhelling groter dan of gelijk aan 5°.

Plat dak

Definitie:

Een plat dak is een dak met een helling tussen 0° en 5°.

Meetmethode

- Openingen voor lichtkoepels etc. behoeven niet gecorrigeerd te worden.
- Per categorie moet het materiaal vastgelegd worden.

Opmerking:

- Bij het bepalen van de bruto vloeroppervlakte door meting op het dak moet het dakoverstek niet meegerekend worden.

1.10. Terreinvoorziening

Definitie:

Tot de terreinvoorzieningen behoren de vrijstaande opstallen en de in het gebouw opgenomen voorzieningen die niet behoren tot de bruto vloeroppervlakte.

Overdekte fietsenstalling

Definitie:

Een overdekte fietsenstalling is een opstal waar fietsen overdekt gestald kunnen worden. Klemmen, tegels of rekken in de open lucht worden hier niet toegerekend.

Meetmethode

- De bruto vloeroppervlakte moeten worden opgemeten.
- De bruto vloeroppervlakte, of bij een overkapping de verticale projectie op het maaiveld, moet worden gemeten.

Buitenberging

Definitie:

Een buitenberging is een opstal voor het opbergen van buitenspelmaterialen etc. Deze berging is uitsluitend bereikbaar van buitenaf.

Meetmethode

- De bruto vloeroppervlakte moet worden opgemeten.

1.11. Installatie - verwarmingsvoorzieningen

Aard van de verwarming

- lokaal: kachels per ruimte
  - c.v./warmwater: een centrale verwarmingsinstallatie waarbij de warmte wordt overgedragen door warm water
  - c.v./lucht: een centrale verwarmingsinstallatie waarbij de warmte wordt overgedragen door lucht
  - c.v./stoom: een centrale verwarmingsinstallatie waarbij de warmte wordt overgedragen door stoom
  - overige/onbekend: indien geen van de voorafgaande installaties aanwezig zijn of indien dit niet bekend is.
- Indien een installatie bestaat uit meerdere typen, dan beide vermelden.

Energiedrager

Voorkomende energiedragers zijn:

1. kolen
2. olie
3. gas
4. electra

5. stadsverwarming
6. combinatie
7. overige/onbekend
8. drager elders gesitueerd

Vermelden welke wordt toegepast. Indien er meerdere worden toegepast dan deze vermelden.

Aantal c.v.-ketels

In vele gevallen zal er per schoolcomplex één ketelinstallatie zijn opgesteld. Indien deze installatie meerdere gebouwen bedient moet de installatie opgenomen worden die de betreffende school bedient. Indien de installatie niet toegedeeld kan worden aan één school, dan de gehele installatie opnemen en aangeven welke school ook van warmte wordt voorzien (gebouwnummer).

Bouwjaren c.v.-ketels

Per aanwezige ketel dient het bouwjaar van elke ketel opgenomen te worden. Indien het bouwjaar onbekend is 0 0 0 0 opnemen.

Regeling verwarming

- ruimte-afhankelijke regeling.

De temperatuur wordt per ruimte geregeld en niet centraal. Veelal worden thermostatische radiatorkranen toegepast op de radiatoren van een CV.

- dag/nacht schakelklok.

De temperatuur wordt centraal geregeld. De installatie slaat aan en uit op van te voren ingestelde tijden. De schakelklok bevindt zich vaak in de CV ruimte of directeurskamer.

- optimalisering bedrijfstijd.

De temperatuurregeling is «computergestuurd». Deze regeling vergelijkt steeds de binnen- en buitentemperatuur, houdt rekening met opwarmtijd en afkoeltijd van de gebouwen etc., zodat er op de meest economische wijze gebruik gemaakt wordt van de energie. Zo'n geoptimaliseerde regeling is te herkennen aan het «regelkastje» in de CV ruimte. Hierop is meestal het woord «optimizer» of «economizer» of «eco» te vinden.

1.12. Installatie – ventilatievoorzieningen

Per aangegeven ruimte moet worden aangegeven welke ventilatievoorzieningen aanwezig zijn.

- natuurlijk: zijn alle bouwkundige voorzieningen zoals draairamen, schuiframen, klepramen, ventilatieschuiven. Ook door de wind aangedreven voorzieningen
- mechanisch: zijn alle ventilatievoorzieningen die elektrisch worden aangedreven
- overige/onbekend: wordt ook ingevuld indien een luchtverwarmingsinstallatie aanwezig is en wanneer ventilatoren deel uitmaken van deze installatie.

Bij overige ruimten aangeven welke ruimte(n) het betreft.

BIJLAGE II

Aanwijzingen voor het meten van een tekening

1. Algemeen

- Controleer ter plaatse of de tekeningen op het juiste gebouw betrekking hebben, het gebouw in totaliteit weergegeven (incl. verbouwingen/uitbreidingen).
- Voer op een lengte- en breedtemaat een controlemeting uit om vast te stellen of de schaal van de tekening juist is. Bij eventuele afwijkingen kunnen correctiefactoren voor de maatvoering van lengte- en breedtematen worden toegepast. Indien de afwijkingen te groot zijn moeten alle maten in het werk worden gemeten.
- Beoordeel ter plaatse in hoeverre voor bepaalde delen van het gebouw niet vanaf tekening gemeten kan worden maar de meting aan of in het gebouw moet plaatsvinden.
- Stel per verdieping, en waar nodig per gebouwdeel of wandlengte daarbinnen, vast welke meetmethode gebruikt zal worden.

2. Vaststellen van de op te meten maten

- Geef op de tekeningen of op eigen meetschetsen per verdieping aan:
  - . welke delen van het gebouw niet betrokken mogen worden bij de opgave van vloeroppervlakte en omtrek buitengevel.
  - . uit welke gebouwdelen (in rechthoeken of driehoeken ingedeeld) de resterende bruto en waar nodig netto vloeroppervlakte bestaat en voorzie deze zonodig van een code
  - . nummer de wandlengten die gemeten moeten worden om zowel de oppervlakte als de omtrek van de buitengevel te kunnen herleiden (veel wandlengten kunnen voor beide doeleinden worden gebruikt!)
- Maak eventueel een lijstje van deze te meten lengten en vermeldt daarbij, indien nodig, de meetmethode.

3. Voorbereiding van de verwerking

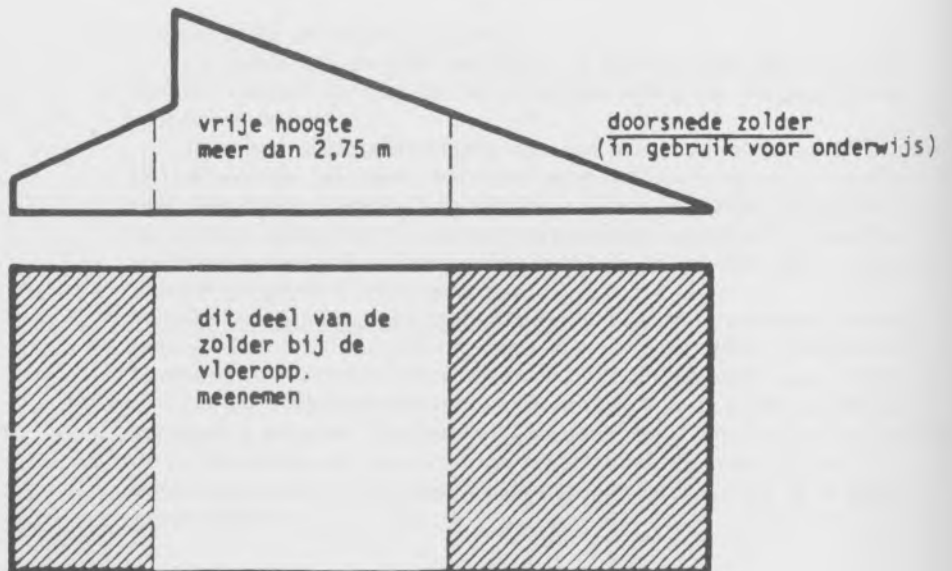
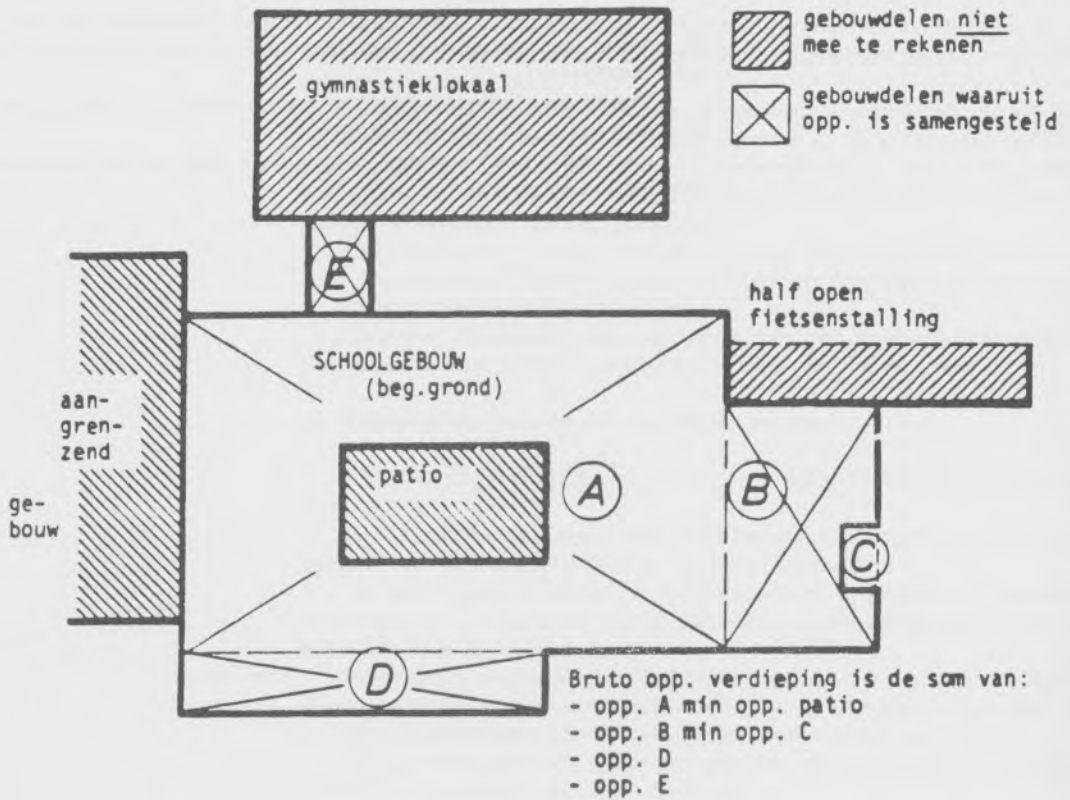
- Geef apart per verdieping weer:
- De codes van de gebouwdelen met bijbehorende genummerde lengten waaruit (na meting) de vloeroppervlakte per verdieping kan worden berekend.
  - Geef aan of de oppervlakte voor het gebouwdeel bruto (B) of netto (N) zal worden gemeten. Het aankruisen hiervan is vooral van belang als niet alles bruto gemeten kan worden en voor bepaalde onderdelen van de verdieping een netto meting moet worden uitgevoerd. De netto waarden kunnen bij de berekening met behulp van een vaste verhouding worden omgezet in bruto waarden.
  - De berekeningswijze (aankruisen), indien de oppervlakte van het gebouwdeel door één van de formules voor driehoeken moet worden berekend (bij rechthoeken spreekt de berekeningswijze voor zichzelf).
  - De genummerde lengten die de omtrek van de buitengevel van die verdieping bepalen. Markeer (bij voorbeeld door omcirkeling of sterretje) de wandlengten die *niet* bruto gemeten kunnen worden. Bij de berekening kunt u de netto waarde dan herleiden tot de op te geven bruto waarde.

4. Uitvoering van de metingen

- De bij de voorbereiding aangegeven (genummerde) lengten kunnen met behulp van een millimeterlat of meer geavanceerde hulpmiddelen van de tekening worden afgelezen. Sommige lengten kunnen eventueel reeds in de tekening zijn aangegeven.
- Vermenigvuldig de afgelezen lengten met de schaal van de tekening en, indien van toepassing, met de correctiefactoren voor de lengte en/of breedtematen.
- Vul de gevonden waarden in *centimeters* in op lijstjes die bij de voorbereiding zijn samengesteld.
- Bereken de oppervlakte in m^2 en vul deze op de desbetreffende plaatsen in.

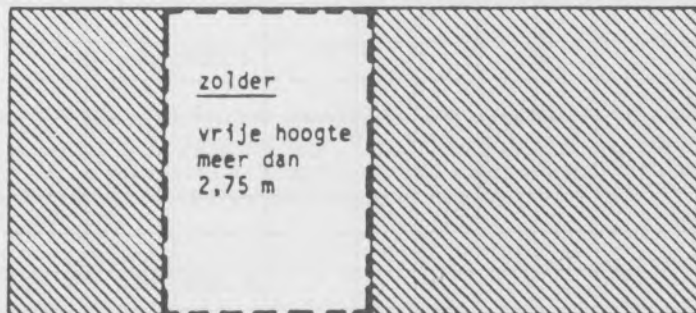
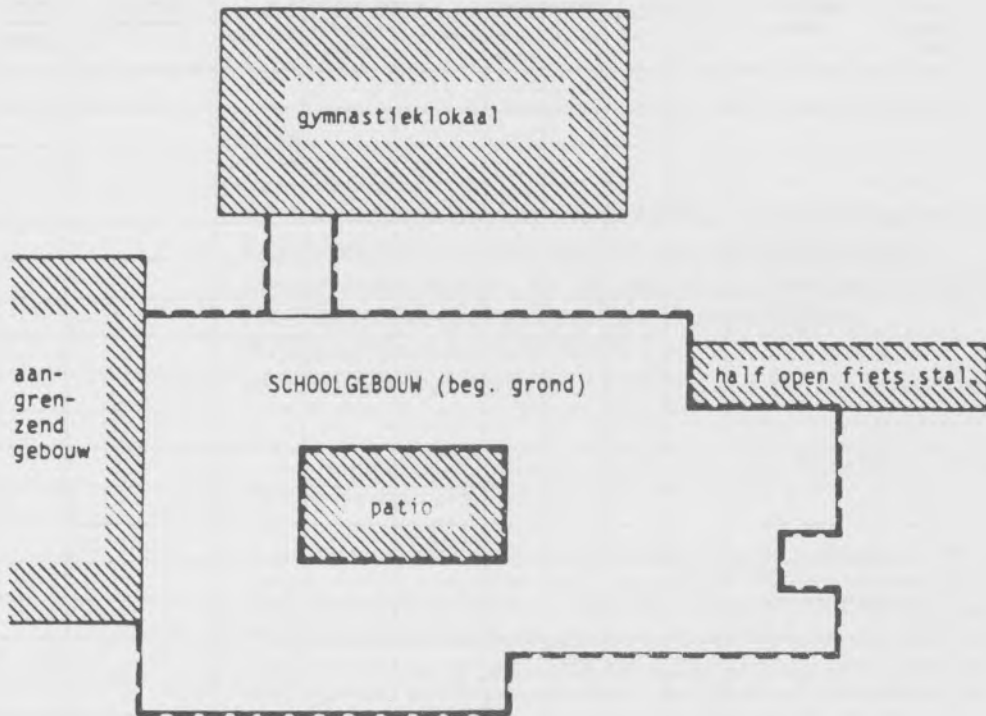
Bijlage 1 bij meetinstructie

SITUATIESCHETSEN TER ILLUSTRATIE METING BRUTO VLOEROPPERVLAKTE

Bijlage 2 bij meetinstructie

SITUATIESCHETSEN TER ILLUSTRATIE METING OMTREK BUITENGEVEL

- geveldelen die niet meegenomen mogen worden
- - - - - geveldelen die tot de omtrek van de buitengevel worden gerekend

